

Proti zlorabi in napačnemu tolmačenju čl. 71. uradniškega zakona.

Že pri osnutku uradniškega zakona, pri razpravah v zakonodajnem odboru in v skupščini sami so povdarjali nešteti govorniki možnost zlorabe čl. 71. uradniškega zakona.

Zakonodajalec je imel pravico vstaviti omenjeni člen v uradniški zakon, saj država ne more vezati rok v slučaju nužne službene potrebe. Nismo pa mogli misliti da bodo s tem členom tako kruto teple državne uradnike baš politične stranke neljube, četudi v vsakem oziru korektno državne nameščence.

Kakor vselej tako je moral tudi tukaj občutiti učitelj napreči in njihove moč partije po členu 71. Na podlagi omenjenega člena predstavljajo razni režimi učitelstvo in jim ni mar posledic ne škode ki jo trpe posamezniki, družine, stan in šola.

UČITELJSKA STALNOST.

Odstavek 6. člena 71. jasno govori, da odredbe o premeščanju ne veljajo za uslužbence ki imajo s socialnimi zakoni zajamčena nepremestnost.

Učitelstvo ima zajamčeno stalnost po dosedanjih zakonih. Vendar kdo se ozira na to! Partijska potreba in zahteva je močnejša od zakona, je neizogibna službena potreba.

Od vseh premeštitev, in teh ni bilo malo v širni naši državi posebno še pri nas v Sloveniji bi lahko prešteli na prstih ene roke, ki so bile resnično utemeljene in novsem v skladu s čl. 71.

KDAJ NASTANE PRI UČITELJSTVU NEIZOGIBNA SLUŽBENA POTREBA?

Predvsem moramo ugotoviti dvoje. Učitelstvo ki si je pridobilo po triletnem službovanju stalnost v službi in potem razpisu tudi stalnost na službenem mestu, sploh ne more biti premeščeno po čl. 71. brez predhodne disciplinarne preiskave in obsodbe. Vsako premeščanje stalnih učnih oseb s stalnim učnim mestom je po čl. 71. protizakonito.

Teza se zavedajo tudi odgovorni čelniki sicer ne bi popravljali, kakor sami izjavljajo protizakonitosti, nastale po zlorabi omenjenega člena.

Stalne učitelje brez stalnega službenega mesta je možno prestaviti po čl. 71., a le na izraznena mesta in to po neizogibni službeni potrebi.

KDAJ NASTANE PRI ŠOLI NEIZOGIBNA SLUŽBENA POTREBA?

Slučajev ni prav veliko. Ogledimo si nekatere slučaje:

Službeno mesto je bilo razpisano enkrat, morda dvakrat brez uspeha. Šola mora dobiti učno osebo. V tem slučaju nastane neizogibna službena potreba, oblast ima pravico poslužiti se čl. 71. in popolniti prazno mesto.

Ako po dohodu učne osebe ni mogoče takoj popolniti praznega mesta z razpisom, se mora poslužiti oblasti omenjenega člena, da se vrši na šoli nemoteno pouk.

NADOMEŠČANJE OBOLELIH UČITELJEV.

Isto velja za nadomeščanje obolelih ali po dovoljenem dopustu odsotnih učnih oseb.

Albin Čebular:

Šolske razstave.

(Bela Krajina.)

(Dalje.)

Prvotno je bilo namišljeno, da bi priredila črnomaljska sreska šolska razstava samo rokotvorna dela, no pa so se pridružili nehoti tudi risarski izdelki ter jo tako izpopolnili. Ta razstava bi imela res le zgolj lokalni pomen, da se jo ne bi udeležilo vse učiteljstvo sresa črnomaljskega, kar se je tudi zgodilo, ker je bila prirejena o priliki uradne učiteljske skupščine, katera se je vršila istodobno v Črnomlju.

Rokotvorna dela so bila najrazličnejša, kar bomo itak še omenili pri nadaljnjem poteku med izdelki posameznih šol.

Ker je bila prirejena taka razstava letos šele prvič, bi omenili nekaj malenkosti v nje izpopolnitve, oziroma zastopnejšo ureditev:

1. Dokler bo zastopana sreska šolska razstava, nam je v potrjenje krepak napredek belokranjskega šolstva, ker taka razstava je mozaik pestrega življenja, katero se zrcali vedno bolj.

2. Zastopana pa naj bo vsaka šola z gotovim številom izdelkov in sicer z odbranami.

Pri takih nameščanjih pa je paziti predvsem na one učne osebe ki so razpoložljive ali kojih premeštitev je iz kakega kraja po predhodni disciplinarni preiskavi neobhodno potrebna in nuja. Nikdar pa se ne sme izvršiti iz partijskih ali osebnih razlogov. Člen 71. ni in ne sme biti vrzel skozi katero naj vhaia neobojena čreda skrivaj na boljšo pašo.

DVE LETI MORA BITI VSAKDO NA SVOJEM MESTU.

Uslužbenec pa se tudi ne sme premeštiti iz kraja v kraj predno ne mineta dve leti službe v kraju iz katerega se premešča. Tako govori zakon v 4. odstavku čl. 71. Kako pa je v praksi? Koliko učnih oseb ima danes že več službenih mest kakor službenih let. Če je tako postopanje v korist šole in napredka naroda ne ozirajo se na učne osebe naj presojajo tisti, ki so ustvarili te nezdrave razmere.

S PREMEŠČANJI SE NE ŠTEDI!

Pa še nečesa ne smemo tu pozabiti. Na vseh koncih in krajih klic na štedenje. Je prav tudi mi smo za štedenje, to je lepa čednost za posameznika, kakor za državo. Ni pa to štedenje, če do nepotrebnem prestavljajo učitelstvo s kraja v kraj, da so že v prvih mesecih izčrpane vse zadevne ne baš majhne postavke iz državnega proračuna. Ne samo to. Država dolžna po vrhu vsega lepe vsote na selitvenih stroških, ki so nastali po zloupotrebi čl. 71.

Koliko dobreza bi bilo možno ustvariti s tem denariem, koliko revnim občinom bi lahko vsako leto sezidali nova šolska poslopja če bi uporabljali čl. 71. uradniškega zakona tako, kakor govori sam.

Pri tem pa bi zavladalo med učiteljstvom ono pomirjenje ki je potrebno za uspešno delo v šoli in med narodom. Kolikim učiteljskim družinam bi bila prihranena žalost in beda.

KJE IMA UČITELJ SVOJO STALNOST.

Stalno službeno mesto si more pridobiti učitelj le potem razpisu. Po členu 71. je bilo tekom časa premeščenih tudi več učiteljev, ki so bili stalni na službenem mestu. Nastane vprašanje kje imajo ti učitelji sedaj svoje stalno službeno mesto, ali so ga sploh izgubili. Nekateri tolmačijo zadevo tako da so prenesli po čl. 71. imenovani svojo stalnost na novo službeno mesto.

Ako to temu tako potem je s takim naziranjem in postopanjem uničena stalnost na mestu in je vsako konkurenčno razpisavanje služb nepotrebno.

Odločno moramo stati na stališču stalnosti potom razpisa. Kdor je imel stalno mesto po razpisu, pa je bil premeščen po čl. 71., obdrži svojo stalnost na prvotnem mestu do tedaj dokler ne dobi z razpisom novega službenega mesta.

O vsem vprašanju ni pri nas nikake jasnosti. Vsa si tolmači po svoje ali pa si sploh nič ne tolmači in dela po svoje.

3. Sreski upravi naj bi se javilo tako nekako koncem maja število del, njih kakovost ter eventualne predloge v izpopolnitve.

4. Šole naj bi, vsaj manjše predmete iz rokotvornega pouka in risarske izdelke poslane uradno-poštne prosto kot učila na šolsko upravo, kar bi pomagalo do prirastka vseh šol, kateri se ne bi izvršil v obratnem slučaju v taki polnosti, ker povzročata razne neprilike, tudi vremenske, dolgo pot itd.

5. V Črnomlju obstoja »Podmladek Rdečega križa«, kateri naj bi vzel razvrstitev del ter tudi preskrbel vrnitev.

Učiteljstvo ob taki razstavi več pridobi, kakor če bi prečitalo tri vrhane kupa referatov! kateri pa seveda niso izvzeti.

Črnomelj.

Velik napis pred vhodom šole je naznanil razstavo šolskih del, katera so bila razstavljena v šoli. Goste stopnice so nas popeljale v drugo nadstropje, kjer smo vstopili v sobo — kar mrgolelo je izdelkov: na desni so bila dela iz rokotvornega pouka, na levi pa ženska ročna dela. Na stenah so pa še dobili svoje mesto okusno izdelani ovitki za risbe in risarska dela obrtne šole.

Rokotvorni pouk. Rokotvorni pouk se goji z vso vnemo, kakor na malokateri

Nuino je tedaj potrebno, da izda komisija za tolmačenje zakonov točno odločbo glede stalnosti onih učiteljev ki so bili nameščeni potom razpisa a pozneje prestavljeni prostovoljno ali neprostovoljno po členu 71. na drugo službeno mesto.

Splošne vesti.

BREZ ZAMERE!

Pod zgorajšnjim naslovom sem bil lansko leto napisal članek ki ni prišel v list. Ko sem pa danes slučajno dobil porumenele liste v roko, sem jih prebral in opazil, da je njihova vsebina prav tako važna kakor je bila pred dobrim letom.

Zato sem se spravil nad ogrodje in ga novo oblekel da končno zagleda beli dan in vzdigne prah katerega se moramo preie ali sleje znebiti. Marsikdo mi bo morda tudi malo zameril, toda ne plaši me prav nič, za vsak odgovor, za vsako utemeljitev bom nasprotno hvaležen, vsaj malo poboljšanja pa tudi prav gotovo ne izostane.

Spominjam se davnih dni. Priromal sem dol na Dolenisko nekam da učim »i«, »n«, »u«. Starejši tovariš me je takoj prvi dan prijel pod roko in šla sva po celi okolici od šole do šole, da smo bili z vsemi tovariši v hitu ne samo dobri znanci, temveč iskreni prijatelji. Za to sem mu še danes hvaležen. Te prelene navade se držim. Za prvo dolžnost v novem službenem kraju smatram, da se učitelj ali učiteljica seznanji z vsemi tovariši v okolici. Teza nazora ni današnji učiteljski naraščai. Mladi učitelji in učiteljice smatrajo take in enake stvari za nepotrebne in jih ne vrše. Pa nanese slučaj, da česa potrebujejo in potem je situacija naravnost fatalna. Zgodilo se je. Nekdo potrka na vrata. Vstopi. Želite? Odgovor: »Oprostite, jaz sem ta in ta pa prav lepo prosim če ste tako dobri in mi daste to in to tiskovino ki in nuino potrebujem.« Seveda sem tako dober in dam. Mislim si pa, zraven svoje. Pol leta in že več službuje v kraju na il ni nihče pokazal pot, da bi se spoznali. Potreba pa ne pozna šale in to napoti k dolžnosti ki jo je iz katerekakoli vzroka opustila. Čut tovariške vzajemnosti je skoro nerazvit in brez neze.

Druga zadeva ni prav nič manjše važnosti. Mislim namreč na romanje mladih tovarišev in tovarišic ob vsaki najmanjši priliki v Ljubljano in zopet v Ljubljano. Resnična potreba gotovo ne znaša 20% tega, kar se danes godi. Ob nedeljah in sobotah bi morala železniška uprava takorekoč pojačati garniture, da bi mogla zadostiti zahtevi udobnega potovanja občinstva katerega velik, prevelik del je sestavljen iz našega stanu. In posledice? Sobota je za pouk z mislimi na Ljubljano jednaka skoro ničli, ponekdik ni boljši. Otroci in starši to prav dobro opazujejo in potem imate priliko slišati v vlaku ali kje drugje različne pogovore, ki niso nam niti malo v čast. Dva gospoda porotnika sta se zadnjič nasproti meni pogovarjala tako lepo o tem predmetu, da sem sramu zardeval za grehe drugih ki tega ne poimnujejo. »Ko sem jaz hodil v šolo smo imeli enega učitelja, na smo znali več kakor pa zna danes moj poglavec, ki hodi v šolo.

šoli. V šoli je delavnica t. j. posebna soba, katera je opremljena s strugalno mizo, strojem za struženje, potrebnim orodjem, tako da je mogoče pri delu res nekaj prijeti v roke.

Mizarstvo. Zastopane so bile same uporabne reči v naravni velikosti. Toporišča, ročice, samokolnice, lestva, zložljivi stolček in stol-naslonjač, kateri zadnji so kaj malo v uporabi, pa popolnoma enostavni, res uvaževanja vredni.

Pletarstvo, skoraj bi rekli, da prevladuje. Tako je vse natančno izvršeno, kakor da bi ravnokar prinesli iz prodajalnice, da, skoraj ne bi verjeli, da so izgotovili učenci. Tu vidiš sloko stojalo za vlaganje cvetic, tam zopet podolgovato za prtilične, med njimi razne košarice za na trg in za papir ter škatle, pletene z rafijo.

Kartonaža pa zavzema dela — vezavo knjiž izdelavo raznih geometrijskih teles — posebno nazorno je izvršen »Pytagorov izrek«, pa tudi lepljenje ni izostalo.

Po razstavi so bila dela razprodana v obliki srečolova, kateri je prinesel precej velik kupček, tako, da je osigurana materijal za prihodnje leto, če ne povsem, pa vsaj delno, tako, da bo ena skrb manj.

Ženska ročna dela so bila razložena po mizah ter so zavzemala drugo polovico sobe. Omenili bi:

kier je 8 učiteljev in učiteljic, tako jo je mož rezal in brli norce iz nedeljskih romarjev, da se mu je vse v vozu smejalo. In ta Ljubljana je dalje kriva da vse kulturno delo med prostim narodom počiva da mladi učitelji z malimi izjemami ne uživajo tistega spoštovanja, ki bi ga morali imeti.

Njihovi pogledi so bili obrnjeni na drugo plat življenja kakor pa na poklic, ki ga ne vrše radi njeega samega, temveč ga smatrajo za nekaj predhodnega. Toda napačno je tako gledanje in čas je že da sami to uvidimo in popravimo čimpreje. Vse prilike so take da moramo narod vzgajati za največje varčevanje varčevanje pa gotovo ne tisti, ki teka nprav ob vsaki priliki in brez resnične potrebe v Ljubljano, samo zato da morda sedi v Zvezdi in gleda promenado.

Veliko bo razburjenje, pa ne brigam se povedal bom še eno. Poštenje zahteva tudi v malenkostih največjo tankovestnost. Dnevi zborovanja so pouka prosti za tiste ki se zborovanja udeležijo. Neka šola je naznanila da se vse učiteljstvo udeleži zborovanja. Šolo so zaprli, na zbor na ni bilo vseh. Posledica je bila da smo dobili poostren odlok prosvetnega oddelka, da se morajo 8 dni prei imenoma naznaniti vsi udeleženci. Kaj je zopet to? Za grehe drugih trpe zopet nedolžni. Ali si moremo misliti, da so taki ljudje med nami? So toda biti ne smejo. Če hočemo svoj ugled ki je pri ljudstvu silno padel dvigniti, moramo te grehe nuino popraviti. Kako? Vse ki tako polmuljejo nalogo učitelja in vzgojitelja, moramo s podukom, zlepa ali zgrda pripraviti da bodo bili vzvišeno pojmovali svojo službo, ali pa naj jo prepušče drugim.

V Trzinu, 23. septembra 1926.

Albin Laovic.

— **Načrt šolskega zakona za osnovne šole.** Poverjeništvu je prejelo iz Beograda od UJU projekt novega šolskega zakona, ki ga namerava Izvršni odbor UJU predložiti ministru prosvete g. M. Trifunoviću. Načrt je isti kakor je bil priobčen v »Učit. Tov.« št. 22 od 4. junija 1925, samo da so vanj vnešene izpremembe ki jih je sprejela skupščina UJU v Subotici. Izpremenjena so tudi nekatera druga mesta. Izvršni odbor UJU je razposlal načrt vsem poverjeništvom, da ga prouče in stavijo nani svojo pripombo. Pov. UJU Ljubljana bo stavilo svoje pripombe v zmišlu zahtev ki so jih izrazila lansko leto okrajna učiteljska društva in v to sklicana anketa. Delo namerava izvršiti poverjeništvu v 5 do 8 dneh. Minister prosvete namerava predložiti načrt skupščini na jesenski zasedanji.

— **Zopetni poizkus znižanja draginskih doklad in zvišanja službene dobe.** Listi poročajo sledeče: Glasom osnutka novega finančnega zakona naj bi se draginske doklade ponovno znižale povprečno za 25 do 30% tako da bi doseglo skupno znižanje 50 do 60%. Vzporedno s tem naj bi se zvišala službena doba za učitelje in profesorje na 35, za ostalo uradništvo pa na 40 let — V koliko odgovorja ta vest istini, nimamo avtentičnih podatkov.

— **Nuini ukredi proti krivicam, ki se gode učiteljem-vojakom.** Opozorjamo na članek in tozadevne predloge, ki jih

Kvačkanje: različni vzorci, čipke, vstavki, torbice, volnene garniture, obstoječe iz čepic, jopic, šalov.

Pletenje je obsegalo vse vrste nogavic, rokavice za umivanje in brisače.

Pisano vezenje: križni ubod, stebličasti ubod tkaničenje in ploščato vezenje. Dalje so bili razstavljeni stenski prtiji za kuhinjo, manjši prtiji, namizni prtji, brisače, predpasniki, blazine različnih vzorcev in zavese.

Šivanje posteljnega perila, kombineže, žepni robci, prevleke za blazino ter posteljna pregrinjala.

Dela so bila opremljena z narodnimi ornamentami, prav dobro tehnično izdelana po najnovejših vzorcih iz »Ženskega sveta«.

Vse preveva natančnost in snaga; dasi je bilo razstavljeno mnogotero, vendar ni bilo opaziti nikake površnosti, kar je pač pri nekaterih učenkah v navadi. Ko bo zapustila učenka šolo, bo imela res pravi upogled v vse vrste del in se bo znala vedno prav obrniti, saj je predelala vse, kar bo potreba za njo in tudi okras stanovanja; razvija se ji tudi pravi čut do lepote, katera naj jo spremlja skozi življenje.

(Dalje prih.)

prinesemo v prihodnji številki »Učit. Tovariša«, ker članka danes iz tehniških ozirov nismo mogli uvrstiti.

— Ljubljanska specijaliteta. Po odredbi ministrstva prosvete sme biti zaposleno učitelstvo v Ljubljani na obrtno nadaljevalnih šolah samo do 8 ur tedensko. Ta odredba velja pa samo za Ljubljano in noben drug kraj v državi. Druge »bonitete« ki so bile v odloku bivše prosvetne uprave je ministrstvo razveljavilo in s tem rešilo ljubljansko učitelstvo komata ki so mu ga hoteli naprtili.

— Doba proračunov: šolska lekarna 350 Din (plus poština), Kosmos učila za mehaniko 46 RM, elektrotehniko 26 RM, optiko 22 RM, kemijo 46 RM (1 RM. približno 13,50 Din). V podrobni prodaji je vse približno 25% dražje, zato naročajte le potom Učiteljskega konvikta (šol. upravič.) v Cerkhah pri Kranju. (Shranite ker težko odgovarjam na mnogobrojna vprašanja!)

— Članski izkazi. Doslej so poslala izpolnjene članske izkaznice sledeča okr. učit. dr.: črnomeljsko, kamniško, krško, svetolenartsko in ormoško. Ostala društva posnemaite!

— Zapuščanje službenega kraja prepovedano! K dopisu tov. Lajovica pripominjamo, da je izdal prosvetni inspektor g. dr. Lončar odlok prav v tem smislu, ki biča več službenih potrešk med nimi tudi zadevno sledeče: »Nerednost ki se onaža, je ta, da se učne osebe oziroma državni uradniki ne drže vedno točno svojih uradnih ur in se oddaljujejo iz kraja službovanja brez dovolitve pristojnega starešine ali brez nunega ufeme-henega razloga, s čimer greše proti čl. 103 urad. zakona. Izvedel sem, da se oddaljujejo celo nekateri starešine za več dni, ne da bi to naznanili prosvetnemu oddelku ki ne ve kje je dotični uradnik, daš bi ga morebiti potreboval sam ali bi ga potrebovale stranke. Posebno se je razpasa ta navada pri ženskem učitelstvu, da vsak trenutek zapušča svoj službeni kraj. Tudi glede tega je izdal po razpisu predsednika ministrskega sveta veliki župan ljubljanske oblasti pod S. br. 328 z dne 12. avgusta 1926 primerno okrožnico. Zato naročam ravnateljstvom in upraviteljstvom, da opozore sebi podretno učitelstvo oziroma uradništvo na čl. 103. urad. zakona in po nem postopajo.«

— Ljubljanska okolica. Tovarišice in tovariše ki so v tem šolskem letu bili premeščeni v okraj Ljubljana-okolica, prosim, da mi primerno javijo svoj vstop v okrajno učiteljsko društvo radi rednega in točnega poslovanja, kajti neprijavljenih se ne bo smatralo za člane društva. Istotako naprošam tudi one tovariše in tovarišice, ki so bili premeščeni iz našega okraja da mi javijo svoj odhod iz kraja in poravnajo članarino (od 1. januarja do 1. septembra t. l. 120 Din) da ne bo nepotrebnih teriatev. — **Predsednik**

— Š Obveznosti iz prejšnjih let. Radi številnih reklamacij na računovodstvo delegacije ministrstva financ kakor tudi na naše poverništvo sporočamo, da je računovodstvo po nalogu ministrstva zaprosilo na podlagi poslanih priznanj pri ministrstvu za kredit po paritiji 55. t. i. za obveznosti iz prejšnjih let. Ko bo ministrstvo dovolilo te kredite, tedaj bo računovodstvo takoi nakazalo vsakemu kar mu pristoi. Do tedaj je pa vsaka reklamacija brez pomena.

— K vprašanju učiteljev-vojakov. Ker se je to zlo začelo, upravičeno bičati iz naše oblasti po tov. Vaudi ter se da vsled tega lahko sklepati da zadenejo v zadnji številki omenjeni očitki »Križevca« pota po odsluženju kadrskega rokamariborsko prosvetno upravo, zato podajam resnici na ljubo sledeče pojasnilo, katero sem prejel na merodajnem mestu. Mariborsko prosvetno upravo ne zadene pri zavlačevanju namestitve po doslužbenem kadrskem roku nobena krivda in tudi ne ministrstvo, ker obe oblasti poslujeta pri takih prilikah kolikor je sploh naihitrejše poslovanje možno pri današnjem načinu uprave. Radi zavlačitve leži največ krivda pri računovodstveni delegacije ministrstva financ v Ljubljani kjer traja 2—4 tedne, predno se akt vrne Deloma pa so krivi učitelji-vojaki sami ker ne vložijo prošni takoi ampak često šele po več tednih pa vrnitvi. Sploh pa bo treba iskati potov in načinov, da se spravi odsluženje vojaške službe v sklad tako, da pri tem ne bo drela šola. Tako se pogosto kličejo učitelji na orožne vaje med šolskim letom, daš nam laikom često ni evidentna neobhodna potreba. Da smo pa učitelji-vojaki imeli že od nekda posebne »privilegije« pred tovariši nevo-

jaki in, pred tovarišicami to je pa itak znano. Vseh teh »privilegijev« se menda ne bode možno nikoli znebiti, pač pa vsaj naihitrejše omiliti.

— Šola Sv. Florijan pri Rogatcu je lahko vzrled višje organiziranin in v boljših krajevnih razmerah se nahajajočim šolam kako je treba podpirati lastne gospodarske institucije. Naročila je 40 ročnih zemljevidov svoje kulturne skupine in za vse tri razrede državne urbe ter še druge publikacije »Učit. doma«. Ko bi imeli v polovico takih šol in kmalu bi se dvignil »Učit. dom«!

— Značilna statistika. »Učit. dom« v Mariboru je razposlal meseca maja vsem šolam izricio »Šola v nebesih«, ki stane samo 4,50 Din. Od 824 šol je knjižico vrnilo 61 šol, do danes plačalo 355, knjižice pa ni vrnilo in tudi malenkostnega zneska ne poravnalo še 408 šol. To dejstvo ni posebno razveselivo, ker je znesek tako malenkosten da ga zmore vsaka šola, če le upraviteli hoče.

— Dlački dom v Beogradu se zgradi v najkrajšem času, ker posamezne šole prispevajo po 500—1000 Din. za Učiteljski konvikt v Ljubljani, sta pa priredili šolske igre le dve šoli, posamezniki se pa pritožujejo celo nad reklamo za društveno gospodarsko akcijo. In konvikt nai se dvigne!

— Florijan Rozman. Ta blaga učiteljska duša se je preselila 21. septembra 1926, na boljši svet, v starosti 75 let, Florijan Rozman je bil rojen v Smedniku pri Kranju, Nižjo gimnazijo je dovršil v imenovanem mestu učiteljskega na leta 1873 v Ljubljani. Učiteljeval je v Postojni in nazadnje v Krškem kjer mu je bil izročen leto za letom III. razred osnovne šole, ki jo je vodil g. Jurij Adiešič. Rozman je učiteljeval 37 let, upokojen je bil 16 let. Kot učitelj se je odlikoval z veliko zvestobo do učiteljskega poklica: učiteljskemu stanu je bil skozi in skozi zvest. Izurien je bil v rokotvornih spretnostih. V tem oziru je mladino rad vebal. Z mladino je imel vobče veliko potrpljenja. Lahko se reče, da je bil v tej točki premehega značaja. Če je živa mladina razrajalala jej ni to preveč zameril svojih rahlost je opravičeval s tem, da je mladini potrebna tudi »pljučna telovadba«. Rainki je sodeloval rad pri vseh uradnih in neuradnih učiteljskih skupščinah pa se ni nikdar sllil v ospredje. Kot narodnik in molčeč pristaš napredne stranke je sodeloval pri raznih narodnih prireditvah. Ko je svoje dni pešala Čitalnica v Krškem je on pri njej vztrajal uredil nieno knjižnico in jo na ta in drug način rešil, da ni usahnila. Na enak način je obvaroval Kmetijsko podružnico in jo rešil pogube. Rozman je bil tudi v neki dobi starosta Sokola. Na to odlično mesto je bil tako ponosen da se je dal slikati le nekaj dni pred smrtjo (na meščanskem učitelju Stiplovskeu) v sokolski onremi. Naš dobri Florijan je bil tudi zvest član okrajne posojilnice v Krškem katero je tudi kot vlagatelj podpiral: bil je tudi dober gospodar. Kupil si je posestva in jih z dobičkom zopet prodal: do smrti si je pa pridržal lično hišico katero je znal leno negovati. Mučila ga je dolgo let bolna noga. Kakor je bilo celo njegovo življenje mirno, tako blaga je bila tudi njegova smrt. Vsi smo ga ljubili in radi imeli; težko ga bodedo pogrešali. Tolaži nas pa misel, da »vidimo se nad zvezdami«. Privoročamo ga vsem tovarišem v blag spomin, ker je bil v resnici nežnega in ponižnega značaja, ker so se na niem izpolnile besede nemškega pesnika: »Willst Du selber kein Ganzes sein, so ffig Dich als dienendes Glied dem Ganzen an.

Ivan Lapajne.
— »Prosvetni Glasnik«. Kakor smo poučenj je »Prosvetni Glasnik«, službeno glasilo ministrstva, že izšel, niso ga pa naročili vsi okraj.

— Poročilo o celibatu učitellic. Nekateri listi so prinesli vest o zopetni uvedbi prošnje za možitev učitellic z utemeljitvijo, da se učitellice poroče svoiemu stanu neprimerno itd. in specielno, da se to dogaja v Sloveniji. Upravičene so bile ozlovoljene tovarišice nad temi poročili ker ne gre, da bi radi poedinih slučajev trnel neled vseh učitellic. Tudi se to ni dogajalo samo v Sloveniji. Kakor smo doznali, so dali navedenemu odloku povod več službeni ozir, ki trpe pri možitvi učtellic z neučitelji in uradniki — posebno pa pri namestitvah — kakor na moralna spodtlika s katero je naše dnevno časopisje vrzlo še večjo senco na vse učitelice.

— Namestitev novincev. Namestitvev novincev se vsako leto zavleče. Vse godrnja! Šolski upravitelji, ker nima-

dovolnega števila učitelstva na šolah; starši, ker njihovi otroci nimaio rednega pouka ali pa sploh nič; abiturienti, ker težko čakajo na rezultat če dobe službo; starši abiturientov, ki težko čakajo, da se socialno razbremene. To se ponavlja vsako leto in čas bi bil da se že enkrat naide krivda in vzroki, ki zadržujejo ta nameščanja. To so nezdrave razmere, ki jih je treba odpraviti.

— 40-letna službena doba. Na zadnji selj ozioga vsotva je bil napravljen sklep, da je treba pravočasno stoniti v stik z ostalimi organizacijami državnega uradništva da se energično nastopi proti nameri zvišanja službene dobe od 35 na 40 službenih let. Kakor čuismo se mnogo tovarišev z 32 službenimi leti rale pripravlja za pokoi brez 15%, kakor da bi služili 40 let. Mnogo krivde je na onih, ki prei niso hoteli iti niti s 40.

— Člane Učit. Samopomoči obveščam da ste preieli v teh dneh položnice za pet smrtnih slučajev (122. do 126.), in sicer: Ivan Paulšek, Maribor; Erna Lapajne, Novo mesto; Ivan Jezeršek, Kranj; Franj Črnagoj Ljubljana in Florijan Rozman, Krško. Skupni znesek za člana 25,50 Din, za zakonske pare dvojn-o. Zamudnikom so zaostanki prištetj in zaznamovani s svinčnikom. Prosim vse člane, da takoi nakažejo te zneske. Društvena blazaina ima od Vas dobiti nad 60.000 Din. — Učit. Samopomoč ima 1966 članov.

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

— i V višjo pedagog. šolo v Beogradu so sprejeti: Za I. skupino: Jovo Popović v Ormožu. — Za II. skupino: Simon Dobernik iz Slov. Gradca, Marijana Kokali iz Bogojine, Vida Pogajnik iz Komende s. Irena Verce iz Kočevja. — Za IV. skupino: Ljubomir Gorup iz Sv. Lenarta v Slov. gor., s. Donatina Iskra iz Lichtenturna v Ljubljani. — Za V. skupino: Josip Stanzer iz Maribora, Edgard Vončina iz Tržiča in Ladislav Čuk iz Kranja. — Navedeni morajo najkasneje do 14. oktobra t. l. javiti rektoratu višje pedagogške šole v Beogradu, ali nastopijo svoje mesto. V nasprotnem slučaju se bodo smatrali da niso sprejeti.

— i Po čl. 52. in 71. so nameščeni po lastni prošnji na meščanskih šolah: V Krškem Jožica Tomšič; Katinka Ribar; v Ljubljani (II. moš.) Marta Čretnik; v Ribnici Ivan Debeljak; v Trbovljah Kristana Schuller; na Rakeku Vladimir Rojc; v Brežicah Josip Reichman; v Tržiču Milko Jeglič; Ferdo Vigele; Terezija Klimar; v Trbovljah Adalb. Božič; v Hrastniku Mlana Groznik-Karba; na Hrušici Hedvika Stojković; v Cerknici Helena Potočnik; v Ajdovčini Danica Potokar; pri Sv. Petru Anton Lapajne; v Toplicah Miroslava Vogrinc; v Birčni vasi Amalija Jenko; v Begunjah Bogumila Čerin; na Jesenicah Ana Zavodnik, Vera Premrov; pri Sv. Križu Marija Fister; v Dovjem Angela Serainik-Vrhovec; v Bohinjski Srednji vasi Božena Jelenec.

— i Po čl. 71. na lastno prošnjo so nameščeni: V Sevnici Hedvika Rak-Povh; v Kapelah Elza Vračko; v Dobilčah Melita Butara-Schiller; na Brdu Ferdinand Završnik; v Dobropoljih Matijda Mašeli; v Loškem Potoku Elza Podboj, Franja Rihar; v Kostanjevici Franja Božič; v Ško-

cianu Ruža Petelin; na Kalu pri Sentianžu Vida Savnik, Nada Fakin-Gruden; v Cerkljah na Krki Marta Steiner; v Telčah Štefanija Klovár; na Jesenicah Franj Klavara Miroslav Iskra, Slavko Mrovlje, Alojzij Rabič.

Iz naše stanovske organizacije.

Vabila:

— Učiteljsko društvo za mariborski šolski okraj zboruje v soboto 2. oktobra t. l. v kmetski sobi restavracije Narodnega doma ob 10. uri po sledečem dnevem redu: 1. Zapisnik in dopisi. 2. Poročilo del. Petroviča o pokrajinski in poročilo del. Rozbauda o državni učit. skupščini. 3. Novi učni načrti. (Z ozirom na to točko se vabita oba tt. sreska šol. nadzornika, da podasta učitelstvu potrebna pojasnila.) 4. Konstituiranje sreskega pevskega odseka. 5. Predlogi in slučajnosti. — Vsi tovarišice), ki še niso člani našega društva, se prisrečno vabijo k pristopu. — **Sija-nec, predsednik.**

— Učiteljsko društvo za srez Konjice zboruje dne 9. okt. 1926 ob 10. uri v Konjicah s tem-le dnevnim redom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. O novem učnem načrtu. — Poroča tov. nadz. Gselman. 4. Poročilo o pokrajinski skupščini in o kongresu. — Poročajo tov. Kržič, Schel, Berce in tovarišica Wieser. 5. Slučajnosti. Udeležba obvezna, odsotnost opravičite!

— Učiteljsko društvo za svetolenartski okraj zboruje v soboto dne 9. oktobra 1926 ob 10. uri na osnovni šoli pri Sv. Trojici v Sl. gor. s sledečim dnevnim redom: 1. Dopisi. 2. Društvene zadeve. 3. Poročilo o pokrajinski skupščini v Celju. 4. Poročilo o kongresu v Beogradu. 5. Razgovor glede novih učnih načrtov. 6. Predlogi in slučajnosti. Udeležba dolžnost! Vabljeni vsi tovarišice), kateri so na novo došli in tudi oni, ki še niso člani društva. — **Odbor.**

— Slovenjebistriško učiteljsko društvo zboruje dne 9. oktobra 1926 ob 10. uri v dekliski šoli Slov. Bistrica. Poleg običajnega vzporeda pride na razgovor tudi novi učni načrt v zvezi z razdelitvijo učnih ur. Ker so v okraju najrazličnejše kategorije šol, prosim, da se na snov pripravite. Poročilo o pokr. skupščini v Celju poda tov. Planer, ono iz Beograda pa tov. Šamprl. Ker je v okraju imenovanih precej novih tovarišev (ic), jih v imenu organizacije najpristrajne vabim, da se udeleže zborovanja in obenem pristopijo k društvu; zadevne priglasnice dobite pri svojih upraviteljih. — **Predsednik.**

— Učiteljsko društvo za mesto Ptuj in ptujski šolski okraj zboruje dne 2. oktobra točno ob 10. uri v Mladiki s sledečim sporedom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Slučajnosti, želje in predlogi. Ob 1/211. uri se udeležimo korporativno otvortive sadne razstave. Iz tega vzroka odpade tokrat predavanje. Šolske upravitelje prosim, da naznajo vsem članom zborovanje ter vabijo ostalo učiteljsvo k vstopu v društvo. — **Predsednik.**

— Kranjsko učiteljsko društvo zboruje dne 4. oktobra v kranjskem Narodnem Domu po spremenjenem dnevnem redu, ker ob 8. uri predava g. nadzornik celokupnemu učitelstvu o »novem učnem načrtu«. — **Predsednik.**

— Celjsko učiteljsko društvo zboruje v soboto dne 9. oktobra t. l. v mestni osnovni šoli v Celju z začetkom ob 9. uri. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Stanovske in šolske zadeve. 4. Poročilo delegatov o pokrajinski in državni skupščini. 5. Udeleževanje učiteljice na kmetskih, poroča ga. Mira Jankovič. 6. Vprašalna skrinjica, slučajnosti. V okraj novo došli tovariši in tovarišice se vabijo k pristopu. N. B.: Ob 8. uri pred zborovanjem odborova seja v zbornici.

— Učiteljsko društvo za kočevski okraj zboruje v soboto dne 9. oktobra t. l. v Kočevju točno ob 10. uri v prostorih tamošnje osnovne šole s sledečim dnevnim redom: 1. Predsednikovo poročilo in dopisi. 2. Predavanje: »Sistem pouka o higijeni v osnovni šoli«, predava dr. med. Fed. Mikič. 3. Poročilo o pokrajinski in državni skupščini. 4. Volitev pregledovalcev računov. 5. Slučajnosti (krožki, članarina).

— Dolnjelendavsko učiteljsko društvo zboruje v soboto, dne 2. oktobra ob 10. uri v Črenšovcih. Dnevni red bo naznačen pred zborovanjem. Ker se bodo obravnavale važne stanovske zadeve, je zborovanje obvezno. Pridite torej točno vsi!

— Kamniško učiteljsko društvo zboruje v ponedeljek dne 11. oktobra 1926 ob 10. uri v šolskem posloppu v Kamniku. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Poročilo o pokrajinski skupščini v Celju, poroča tov. Arrigler. 3. Poročilo o državni skupščini v Beogradu, poroča tov. Rakovec. 4. Slučajnosti. Udeležba obvezna!

Poročila:

+ Učiteljsko društvo za mesto Ptuj in ptuj. šol. okraj je zborovalo 11. oktobra v Ptujju. Nasvzočih je bilo 89 članov.

Po otvortivnem pozdravu tov. predsednika

Pravkar izšlo!

NOVO!

Pravkar izšlo!

A. Novak: RISANJE s podrobnim učnim načrtom in navodilom za prvih osem šolskih let.

Delo obsega v posebnih ovitkih predloge za I.—II., posebej za III., za IV., V., za VI.—VIII., posebej perspektivo za VI.—VIII. in naposled geometrijsko risanje za VI.—VIII. šolsko leto. Na čelu predlogom je drobna 52 strani broječa knjižica s potrebnimi navodili in podrobnim učnim načrtom za vsa leta osnovne šole. — Cena v močni lepenki opremljeni zbirki z okusnim zunanjim napisom znaša Din 500—

Novakovo »Risanje« je odobreno od prosv. odd. za Slovenijo ter je neobhodno potrebno učilo za vsako osnovno in meščansko šolo. Da se omogoči nakup znamenitega dela, je založništvo pripravljeno dovoliti učitelstvu plačevanje v 2—4 zaporednih mesečnih obrokih.

Naročila sprejema KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI, Franciškanska ul. 6.